

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Telefon: (06-1) 443-5573 / 33-104
Telefax: (06-1) 443-5733 / 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/785/19/2012. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **V. Miklós** budapesti lakos panaszja tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 105/2013. (IV. 10.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a bírósághoz (1027 Budapest, Csalogány u. 47-49.) is elő lehet terjeszteni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése, 326. § (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

V. Miklós budapesti lakos (a továbbiakban: Panaszos) 2012. május 23-án elektronikus úton (e-mail) panaszt terjesztett elő a Panasztestületnél, melyben sérelmezte a vele szemben ugyanezen a napon foganatosított rendőri intézkedést.

A Panaszos előadta, hogy 2012. május 23-án 11:20 óra körül időben személygépkocsijával közlekedett a Budapest, XIX. kerület Ady Endre úton, egy egysávos útszakaszon. A Jahn Ferenc utcai villamosmegállónál arra lett figyelmes, hogy – a villamos pályáján – egy fehér színű, Suzuki típusú személygépkocsi a közúton közlekedő gépkocsisor előzésébe kezdett és a Jahn Ferenc utcai villamosmegálló járdaszigetei között elé akart vágni. A Panaszos ekkor azt feltételezte, hogy a Suzuki gépkocsi vezetője a Jahn Ferenc utcába akar bekanyarodni, ezért haladt tovább, nem foglalkozott a „szabálytalankodóval”. Kb. 100 méter megtételét követően a fehér Suzuki újra előzésbe kezdett, amikor is a Panaszos személygépkocsija mellé ért. A Panaszos ekkor látta, hogy a járművet egy piros pólós férfi vezeti, mellette pedig egy kék pólós fiatalember ül. A Panaszos letekerte az ablakát, és átszólt a gépkocsi vezetőjének, hogy mégis mit képzelt magáról, mit művel. A Suzukiból átkiabáltak, hogy húzódjon félre. A Panaszos kérdésére, hogy miért kellene lehúzódnia, a „majd meglátja” válasz érkezett. A Panaszos nem tudta mire vélni a Suzukiban ülők viselkedését, ezért haladt tovább, állítása szerint fogalma sem volt arról, hogy a Suzukiban helyet foglaló személyek kicsodák és mit akarnak tőle. Miután a Panaszos megállt az eredeti úti céljánál és kiszállt a gépkocsijából, a Suzuki típusú személygépkocsi is megállt, majd a sofőrje odalépett hozzá és közölte, hogy ő rendőr, majd megkérdezte, hogy tudja-e, hogy miért „állították meg”. A Panaszos megkérte a sofőrt, hogy igazolja rendőri mivoltát, erre a rendőr megmutatta az igazolványát. Eközben a Suzuki utasa is kiszállt, aki rendőrségi gyakorló egyenruhát viselt és feltette a sapkáját is. A rendőrök azt közölték az intézkedés okaként, hogy telefonált vezetés közben, amit a Panaszos tagadott és kijelentette, hogy jelentsék fel őt. A Panaszos elmondta a rendőröknek, hogy panaszt kíván tenni, mivel veszélyesnek tartja, hogy civil autóval, civil ruhában, megkülönböztető jelzés nélkül, az autóforgalom elől elzárt területen, a villamosmegállóban várakozók biztonságát és az ő testi épségét kockáztatva akarták megállítani.

A Panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban – panaszja és nyilatkozattétele szerint – az alábbiakat sérelmezte:

- 1.) A rendőri intézkedés megkezdése előtt tapasztaltak kapcsán:
 - a rendőr az általa vezetett személygépkocsival közlekedve nem használt megkülönböztető jelzést, miközben záróvonallal lezárt villamossínekre hajtott, villamossíneken előzött, a villamosmegállókat balról kerülte ki és ezzel veszélyeztette a Panaszos és a közlekedők biztonságát,
 - a Panaszos – gépkocsijával történő leparkolásáig – fenyegetve érezte magát, ugyanis nem volt arról tudomása, hogy rendőrök kívánják őt megállítani,
 - a rendőröknél nem volt rendőrségi tárcsa, helyette átkiabáltak neki.

- 2.) A Panaszos leparkolását követő rendőri intézkedés kapcsán:
 - a rendőrök nem tájékoztatták panasztételi (jogorvoslati) lehetőségeiről,
 - a gyakorló egyenruhát viselő „fiatalabb” rendőr nem mutatta meg az „igazolványát”.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedés érintette a Panaszosnak Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, illetőleg az abból levezethető testi épséghez, a IV. cikk (1) bekezdésében foglalt személyi biztonsághoz, valamint a XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület álláspontja szerint a rendőrök a szabálysértés észlelését követő magatartásukkal a Panaszos testi épségét, személyi szabadságát veszélynek tették ki, az eljárásuk nem felelt meg a jogszabályi követelményeknek, és ebből következően megvalósították a Panaszos testi épségének, személyi biztonságának olyan fokú veszélyeztetését, amely alapjogi jogsérelmet eredményezett. A Panasztestület megítélése szerint sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz való joga azzal, hogy a rendőrség érdemben nem cáfolta a Panaszos azon állítását, miszerint az intézkedő rendőrök azonosító számukat nem közölték, illetve az őt megillető panaszjogról nem tájékoztatták.

A Panasztestület szerint a sérelmek összességükben elérték a súlyosság azon fokát, amely indokoltá teszi a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

A Panaszos konkrét rendőri intézkedést sérelemként nem említett meg, ezért a Ket. 51. § (2) bekezdés I. fordulata alapján végzésben nyilatkozattételre hívtam fel (29000-105/785/8/2012. RP.), és a Ket. 33. § (7) bekezdése alapján az ügyintézési határidő 30 nappal történő meghosszabbításáról végzésben döntöttem. A Ket. 33. § (3) bekezdése c) pontja értelmében a nyilatkozattétel teljesítésére megadott időtartam nem számít be az ügyintézési határidőbe, mindezek figyelembevételével az eljárás befejezésének határideje 2013. augusztus 06-ra módosult.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- a Panaszos 2012. május 23-án a Panasztestület funkcionális e-mail címére eljuttatott panaszbeadványa;
- a Panaszos 2013. június 13-án kelt, 2013. június 27-én érkezett 29000-105/785/14/2012. RP. számra iktatott nyilatkozata;
- a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) XIX. kerületi Rendőrkapitányság 2012. május 23-án kelt, szabálysértési feljelentésről szóló 01190/3920/2012/ id. számú feljelentése;
- a BRFK XIX. kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének, 2012. augusztus 10-én kelt, 01190/6665/1/2012. ált. számú jelentése;
- 29000-105/785/15/2012. RP. számú tanú meghallgatásáról szóló jegyzőkönyv;
- 29000-105/785/16/2012. RP. számú tanú meghallgatásáról szóló jegyzőkönyv.

III.

A rendőri intézkedés ellen a Panaszos által megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) A rendőri intézkedés megkezdése előtt tapasztaltak kapcsán:

- a rendőr az általa vezetett személygépkocsival közlekedve nem használt megkülönböztető jelzést, miközben záróvonallal lezárt villamossínekre hajtott, villamossíneken előzött, a villamosmegállókat balról kerülte ki és ezzel veszélyeztette a Panaszos és a közlekedők biztonságát,
- a Panaszos – gépkocsijával történő leparkolásáig – fenyegetve érezte magát, ugyanis nem volt arról tudomása, hogy rendőrök kívánják őt megállítani,
- a rendőröknél nem volt rendőrségi tárcsa, helyette átkiabáltak neki.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.”

A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 119. § (2) bekezdése szerint:

„(2) Fegyelmi eljárás keretében kell elbírálni a hivatásos állomány tagjának azt a szabálysértését, amelyet szolgálati helyen vagy a szolgálattal összefüggésben követett el.”

A Panaszos panaszában, illetőleg nyilatkozattételében a szolgálati személygépkocsit vezető rendőrt a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendeletben (KRESZ) megfogalmazott szabálytalanságok (szabálysértések) elkövetésével vádolta meg.

A Panaszos állításai nem vonhatóak az Rtv. 92. § (1) bekezdés körébe, ezért azok érdemi vizsgálatát jelen közigazgatási hatósági eljárás keretein belül – jogszabályi felhatalmazás hiányában – mellőztem, figyelemmel Hszt. 119. § (2) bekezdésére, miszerint a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjának szolgálatával összefüggésben elkövetett szabálysértést fegyelmi eljárás keretében kell elbírálni.

Mindezek alapján a rendelkezésemre álló bizonyítékokat (dokumentumokat) megküldtem a fegyelmi eljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetőjének.

2.) A Panaszos leparkolását követő rendőri intézkedés kapcsán:

- a rendőrök nem tájékoztatták panasztételi (jogorvoslati) lehetőségeiről,
- az egyenruhát viselő „fiatalabb” rendőr nem mutatta meg az „igazolványát”.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint:

„(2) A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az

intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.”

Abban a kérdésben, hogy a rendőrök nem tájékoztatták a Panaszost panasztételi jogáról, az alábbi bizonyítékokat vettem figyelembe:

A BRFK XIX. kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének 2012. augusztus 10-én kelt, 01190/6665/1/2012. ált. számú jelentése szerint: *„Az intézkedő rendőrök felhívták az intézkedés alá vont személy figyelmét a panasztételi jogáról, lehetőségeiről és határidejéről.”*

Az intézkedést vezető rendőr a 29000-105/785/16/2012. RP. számú tanúmeghallgatásról készült jegyzőkönyvben azt állította, hogy a jogorvoslatra vonatkozó szabályokat – a határidők említésével együtt – az intézkedés végén közölte a Panaszossal.

A Panaszos e panasz kapcsán állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során e tárgykörben a rendőri jelentéstől és a tanúmeghallgatásról készült jegyzőkönyvtől eltérő bizonyíték nem merült fel.

Mindezekre tekintettel döntésem meghozatala során a jelentésben, illetőleg a tanúmeghallgatási jegyzőkönyvben rögzítetteket vettem figyelembe és a panaszt ezek alapján elutasítom.

A panasz azon részére vonatkozóan, miszerint a gyakorló egyenruhát viselő rendőr nem mutatta meg a szolgálati igazolványát, álláspontom a következő:

Az Rtv. 20. § (1) és a (3) bekezdése szerint:

„(1) A rendőrt az intézkedés során

a) az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy

b) szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja.”

„(3) A rendőr köteles - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni.”

A belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek egyenruha-ellátásra jogosult személyi állományának ruházati és öltözködési szabályzatáról, valamint a különleges foglalkoztatási állomány ruházati-, fegyverzeti-, kényszerítőeszköz és világítástechnikai felszereléséről szóló 71/2011. (XII. 31.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) 55. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőrségi himzett azonosító a szolgálati azonosító jelvény számát tartalmazó ruházati felszerelés, amely a gyakorló öltözetet viselő állomány részére, valamint a szolgálati azonosító jelvény láthatóságát nem biztosító felszerelés viselése esetén biztosítja az egyenruhát viselő állomány azonosíthatóságát.”

Az Rtv. 20. § (1) bekezdése szerint az egyenruhát viselő rendőrt az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye igazolja.

A BM rendelet 55. § (1) bekezdése alapján a gyakorló ruházaton szereplő tépőzáras azonosítón szereplő szám megegyezik az azonosító jelvényen szereplő számmal, ami biztosítja a gyakorló öltözetet, illetve az egyenruhát viselő állomány azonosíthatóságát.

Az Rtv. 20. § (3) bekezdése „vagylagosan” rendelkezik arról, hogy a rendőr a rendőri intézkedés megkezdése előtt vagy a szolgálati igazolványt, vagy az azonosító jelvényt köteles felmutatni.

Jelen esetben a gyakorló egyenruhát viselő rendőr ruházatán volt elhelyezve az azonosító száma. Ezt a Panaszos 2012. május 23-án kelt panaszja is alátámasztja, ugyanis abban a Panaszos azt állította, hogy a gyakorló egyenruhát viselő rendőr ruházatáról, annak „melléről” olvasta le annak azonosító számát.

Megállapítom, hogy az ismertetett „vagylagos” rendelkezés szerint a rendőrt szolgálati igazolványának felmutatása kapcsán kötelezettség nem terhelte, ugyanis a gyakorló ruházaton jól látható módon elhelyezett azonosító szám egyenértékűnek tekinthető annak felmutatásával, különös tekintettel arra, hogy a rendőr azonosíthatósága – a panasz szerint is – megvalósult. Mindezek alapján a panaszt e tekintetben is elutasítom.

IV.

A Panasztestületnek a jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalásában a panaszjog elmaradásával kapcsolatos megállapításaival és az azokból levont következtetésekkel a határozat III. részében foglalt indokok alapján nem értek egyet.

A Panasztestület megállapította az alapjogsérelmet azzal kapcsolatosan is, miszerint a rendőrök nem közölték az azonosító számukat. Tekintettel arra, hogy a Panaszos ezt a kérdéskört nem panaszolta, ezért azt érdemben nem vizsgáltam, ugyanis a Fővárosi Bíróság már több korábbi ítéletében¹ is kifejtette, hogy „(...) mind az FRP-nek, mind pedig az alperesnek csak az a kötelessége, hogy a felperesi panaszban rögzítetteket vizsgálja, és ebben a körben jogszabályi hivatkozással alátámasztottan érdemben állást foglaljon.”

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II., IV. és XXIV. cikk;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. törvény 159. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése, a 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 33. § (3) bekezdés c) pontja, a 33. § (7) bekezdése, az

¹ Pl.: Fővárosi Bíróság 20.K.33.505/2010/6. számú ítélete

50. § (1) bekezdése, az 51. § (2) bekezdése, a 100. § (1) bekezdés e) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 20. § (1), (2) és (3) bekezdése, 92. § (1) bekezdése;
 - a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 119. § (2) bekezdése;
 - a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek egyenruha-ellátásra jogosult személyi állományának ruházati és öltözködési szabályzatáról, valamint a különleges foglalkoztatási állomány ruházati-, fegyverzeti-, kényszerítőeszköz és világítástechnikai felszereléséről szóló 71/2011. (XII. 31.) BM rendelet 55. § (1) bekezdése.

Budapest, 2013. augusztus 06.

Papp Károly r. vezérőrnagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány